

"O bârid memlekette, soğuk insanlarda hevesat-ı hayvaniyeyi tahrik etmek ve iştihayı açmak için açık saçıklık, belki çok sû-i istimalata ve israfata medar olmaz." cümlesinde anlatılmak istenen nedir?

"Bu Asya, yani Âlem-i İslâm kıt'ası, ona nisbeten memalik-i harredir. Malûmdur ki; muhitin, insanın ahlâkı üzerinde tesiri vardır. O bârid memlekette, soğuk insanlarda hevesat-ı hayvaniyeyi tahrik etmek ve iştihayı açmak için açık-saçıklık, belki çok sû'-i istimalâta ve israfata medar olmaz."

"Fakat seri-üt teessür ve hassas olan memalik-i harredeki insanların hevesat-ı nefsanîyesini mütemadiyen tehyic edecek açık-saçıklık, elbette çok sû'-i istimalâta ve israfata ve neslin za'fiyetine ve sukutu kuvvete sebebedir. Bir ayda veya yirmi günde ihtiyacı fitrîye mukabil, her birkaç günde kendini bir israfa mecbur zanneder. O vakit, her ayda onbeş gün kadar hayız gibi ârızalar münasebetiyle kadından tecennüb etmeye mecbur olduğundan, nefesine mağlub ise fuhşiyata da meyleder."(1)

Burada coğrafi koşulların insan bedeni üzerindeki etkisi üzerinden bir cevap veriliyor.

Sıcak memleketlerde insan bedeni şehvet açısından canlı ve zinde olduğu için, ayrıca bir açıklık saçıklık, tahriki kolaylaştıracak ve insanın ihtiyaçtan fazla suistimaline sebebiyet verecektir. Ama kadınlar tesettürüne dikkat eder ve tahrik etmezlerse, bu suiistimal ortadan kalkacaktır.

Soğuk memleketlerde ise durum tersinedir. Yani soğuktan dolayı insan bedeni şehvet açısından zaten uykuda olduğu için, açık saçıklık, sıcak memleketlerdeki gibi ekstra bir tahrike sebebiyet vermez. Avrupa'da açık saçıklığın çok suistimale ve israfa sebebiyet vermemesi bundan dolayıdır. Yoksa soğuk memleketlerde açılmak saçılmak normaldir, denilmiyor.

Bazıları Avrupa'yı körü körüne taklit edip **"onlarda neden böyle de bizde böyle olmasın"** diyenlere, coğrafi bir etkenle açıklama getiriliyor. Açıklığın getirdiği menfi sonucun Avrupa'da nispeten az olmasının nedeni soğukluktan gelen durgunluk olarak gösteriliyor. Yoksa soğuk yerlerde açıklık normalmiş gibi gösterilmiyor.

---

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Dördüncü Lem'a.](#)